

GRAFIK DIZAYN TA'LIMIDA CORELDRAW VA PHOTOSHOPDAN FOYDALANISHNING PEDAGOGIK AHAMIYATI

Qashqadaryo Pedagogika Texnikumi,
Kompyuter grafikasi va dizayn
operatori yo'nalishida maxsus
fanlar o'qituvchilari

Yoqubova Gavhar Bahodir qizi
Rustamov Shaxzod Ziyodulla o'g'li

Annotatsiya

Mazkur maqolada grafik dizayn ta'limida zamonaviy raqamli vositalardan foydalanishning pedagogik ahamiyati tahlil qilinadi. Xususan, vektorli va raster grafika bilan ishlash imkonini beruvchi **Corel** tomonidan ishlab chiqilgan CorelDRAW hamda **Adobe** platformasiga mansub Photoshop dasturlarining o'quv jarayonidagi didaktik, metodik va kompetensiyaviy imkoniyatlari o'rganiladi. Tadqiqotda talabalarning ijodiy tafakkuri, vizual savodxonligi, texnologik ko'nikmalari va mustaqil loyihalash qobiliyatlarini rivojlantirishda ushbu dasturlarning o'rni yoritiladi. Natijada grafik dizayn ta'limini samarali tashkil etish bo'yicha metodik tavsiyalar ishlab chiqiladi.

Kalit so'zlar

grafik dizayn, CorelDRAW, Photoshop, pedagogik texnologiyalar, vizual savodxonlik, ijodiy tafakkur, raqamli ta'lim

Аннотация

В статье анализируется педагогическое значение использования современных цифровых инструментов в обучении графическому дизайну. Рассматриваются дидактические и методические возможности программ CorelDRAW и Photoshop в развитии творческого мышления, визуальной грамотности и профессиональных компетенций студентов. Предлагаются рекомендации по эффективной организации учебного процесса.

Ключевые слова

графический дизайн, CorelDRAW, Photoshop, педагогические технологии, визуальная грамотность, цифровое обучение

Abstract

This paper examines the pedagogical significance of integrating digital tools into graphic design education. It evaluates the didactic and methodological potential of CorelDRAW and Photoshop in fostering creative thinking, visual literacy, and

professional competencies. The study proposes strategies for effective instructional design within digital learning environments.

Keywords

graphic design, CorelDRAW, Photoshop, pedagogical technologies, visual literacy, digital education

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimi axborot-kommunikatsiya texnologiyalari bilan uzviy bog'liq holda rivojlanmoqda. Raqamli vositalar nafaqat bilim yetkazish mexanizmlarini, balki o'quv faoliyatining mazmuni va metodikasini ham tubdan o'zgartirdi. Ayniqsa, grafik dizayn kabi vizual va ijodiy yo'nalishlarda dasturiy vositalarning ahamiyati beqiyosdir. Dizayn ta'limi an'anaviy chizmachilik va kompozitsiya asoslariga tayanib kelgan bo'lsa-da, bugungi kunda vektorli va raster grafikani chuqur o'zlashtirish zarurati yuzaga kelmoqda.

CorelDRAW va Photoshop dasturlari grafik dizayn sohasida eng keng qo'llaniladigan platformalar qatoriga kiradi. Ushbu dasturlar orqali talabalar vizual obraz yaratish, rang bilan ishlash, tipografiya, kompozitsiya va brending asoslarini amaliy jihatdan o'zlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Shu bois, ularning pedagogik imkoniyatlarini ilmiy asosda tahlil qilish muhim vazifaga aylanadi.

Mazkur maqolaning maqsadi grafik dizayn ta'limida CorelDRAW va Photoshop dasturlaridan foydalanishning pedagogik ahamiyatini ochib berish, ularning didaktik imkoniyatlari va metodik samaradorligini tahlil qilishdan iborat.

Asosiy qism

Bugungi mehnat bozori kreativ fikrlash, vizual kommunikatsiya va raqamli texnologiyalar bilan ishlash ko'nikmalariga ega mutaxassislarni talab etadi. Grafik dizayn ta'limi faqat nazariy bilim berish bilan cheklanmay, balki amaliy, loyiha asosidagi faoliyatni ham qamrab olishi zarur. Talabalar dizayn jarayonida g'oya ishlab chiqish, vizual konsepsiya yaratish, texnik vositalardan foydalanish va yakuniy mahsulot tayyorlash bosqichlarini o'zlashtirishlari lozim.

Shu nuqtai nazardan, raqamli grafik dasturlar o'quv jarayonining ajralmas qismiga aylanadi. CorelDRAW vektorli grafika yaratishda aniqlik, masshtablash va poligrafik tayyorgarlik imkoniyatlari bilan ajralib turadi. Photoshop esa raster tasvirlarni qayta ishlash, retush, rang korreksiyasi va vizual effektlar yaratishda yetakchi vosita hisoblanadi.

CorelDRAW dasturining pedagogik imkoniyatlari. CorelDRAW grafik dizayn ta'limida vektorli tafakkurni shakllantirishga xizmat qiladi. Talabalar obyektga

yo'naltirilgan dizayn, shakl va chiziqlar bilan ishlash, kompozitsion muvozanatni saqlash, tipografik yechimlar ishlab chiqish kabi ko'nikmalarni egallaydilar.

Dastur muhitining intuitiv interfeysi talabalarga ijodiy jarayonga tez kirishish imkonini beradi. Vektorli obyektlar bilan ishlash aniqlik va moslashuvchanlikni ta'minlab, dizayn mahsulotlarining sifatini oshiradi. Bu jarayonda talabalar nafaqat texnik, balki estetik qarorlar qabul qilishni ham o'rganadilar.

CorelDRAW orqali logotip, vizitka, banner, illyustratsiya va turli brending elementlarini yaratish o'quvchilarning vizual fikrlashini rivojlantiradi. Shuningdek, qatlamlar bilan ishlash, rang modellarini tanlash va kompozitsiya qurish dizayn madaniyatini shakllantiradi.

Photoshop dasturining ta'limiy ahamiyati. Photoshop raster tasvirlar bilan ishlash orqali vizual idrok va rang sezgisini rivojlantiradi. Talabalar fotosuratlarini tahrirlash, yorug'lik va soyani boshqarish, tekstura va effektlar qo'llash orqali realistik hamda konseptual tasvirlar yaratadilar.

Photoshop bilan ishlash jarayoni tasvirni tahlil qilish, detallarni ajratish va vizual muammolarni hal qilish kompetensiyalarini shakllantiradi. Bu esa talabalarni kreativ va tanqidiy fikrlashga undaydi.

Dasturdagi retush, maska, filtr va rang korreksiyasi vositalari talabalarning texnologik savodxonligini oshiradi. Shu bilan birga, tasvir estetikasi va vizual hikoya yaratish qobiliyati rivojlanadi.

Ijodiy tafakkur va vizual savodxonlikni rivojlantirish. Grafik dizayn ta'limida asosiy maqsadlardan biri talabaning ijodiy tafakkurini rivojlantirishdir. CorelDRAW va Photoshop dasturlari orqali talabalar g'oyani vizual shaklga keltirish jarayonida eksperiment qilish, alternativ yechimlar izlash va muammoga kreativ yondashish imkoniga ega bo'ladilar.

Vizual savodxonlik esa rang, shakl, kompozitsiya va tipografiya elementlarini anglash va qo'llash qobiliyatini anglatadi. Raqamli dasturlar ushbu kompetensiyani shakllantirishda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi.

Pedagogik texnologiyalar bilan integratsiya. CorelDRAW va Photoshop dasturlaridan foydalanish interfaol va loyiha asosidagi ta'lim metodlari bilan uyg'unlashadi. Talabalar mustaqil loyiha bajarish, guruhviy dizayn ishlari, portfel yaratish kabi faoliyatlar orqali kasbiy kompetensiyalarini rivojlantiradilar.

O'qituvchi esa fasilitator rolini bajarib, ijodiy jarayonni yo'naltiradi, maslahat beradi va baholash mezonlarini ishlab chiqadi. Natijada ta'lim jarayoni talabaga yo'naltirilgan model asosida tashkil etiladi.

Kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish. Grafik dasturlar bilan ishlash texnik ko'nikmalar bilan birga, dizayn tafakkuri, muammoli vaziyatlarni hal qilish, vizual kommunikatsiya va prezentatsiya madaniyatini ham rivojlantiradi.

Talabalar real loyihalar ustida ishlash orqali bozor talablari, mijoz bilan muloqot va kreativ strategiya ishlab chiqish tajribasiga ega bo'ladilar.

Xulosa

CorelDRAW va Photoshop dasturlaridan grafik dizayn ta'limida foydalanish talabalarning ijodiy tafakkuri, vizual savodxonligi va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim omil hisoblanadi. Ushbu vositalar nazariya va amaliyotni uyg'unlashtirib, ta'lim samaradorligini oshiradi.

Raqamli grafik dasturlar bilan ishlash nafaqat texnologik savodxonlik, balki estetik tafakkur va kreativ fikrlashni ham shakllantiradi. Shu bois, grafik dizayn ta'limida zamonaviy dasturiy vositalarni integratsiya qilish strategik ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Blair, S., & Bloom, J. (1995). *The Art and Architecture of Islam*. Yale University Press.
2. Ambrose, G., & Harris, P. (2011). *The Fundamentals of Graphic Design*. AVA Publishing.
3. Landa, R. (2014). *Graphic Design Solutions*. Cengage Learning.
4. Adobe Systems. (n.d.). *Photoshop User Guide*. Adobe Publishing.
5. Corel Corporation. (n.d.). *CorelDRAW User Guide*. Corel Publishing.
6. Robin, L. (2012). *Digital Imaging for Visual Arts*. Routledge.